

Til utviklingsminister Åsmund Aukrust

Innspill fra Det internasjonale SRHR-nettverket til revidert nasjonalbudsjett 2026

SRHR-nettverket viser til regjeringens tydelige prioritering av kvinners rettigheter og seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR), samt utviklingsministerens støtte til den internasjonale uttalelsen fra SheDecides-partnerskapet om økende global motstand mot likestilling, retten til å bestemme over egen kropp og SRHR.

Situasjonen for SRHR har i løpet av 2025 og starten av 2026 blitt betydelig forverret. Store bistandskutt, særlig fra USA, kombineres med økt politisk mobilisering mot rettigheter knyttet til kroppslig autonomi, likestilling og mangfold. Dette innebærer ikke bare et bortfall av finansiering, men et aktivt tilbakeslag der etablerte rettigheter utfordres og svekkes. I februar lanserte USA sitt nye regelverk for bistandsarbeid – *Promoting Human Flourishing in Foreign Assistance*. Dette er ikke bare et restriktivt regelverk, men innebærer en investering av over 1 milliard kroner per år, for å bekjempe såkalt «kjønnsideologi». En måned seinere gikk slutterklæringen fra Kvinnekommisjonen til avstemning – tidligere har det vært mulig å oppnå konsensus. Selv om det er oppløftende at et tydelig flertall stemte for, ser vi tydelig effekten av stadig bedre organiserte anti-rettighetskrefter.

I en slik situasjon er det ikke tilstrekkelig å opprettholde dagens innsatsnivå for SRHR og likestilling. Når andre aktører investerer i å begrense rettigheter, må Norge øke sine investeringer i tiltak som sikrer de samme rettighetene.

Vi var derfor glade for å se at utviklingsministeren manet til handling under Befolkningsskommisjonen i New York. Vi er enige i at tiden er inne for å brette opp ermene.

Behov for en tydelig norsk respons i 2026

Revidert nasjonalbudsjett for 2026 gir en mulighet til å sende et tydelig politisk og finansielt signal om at Norge opprettholder sin rolle som en ledende forkjemper for SRHR, likestilling og skeives rettigheter, og at Norge møter økt motstand med økt finansiering. Det haster med tiltak – både for å møte fysiske behov og som del av rettighetskampen. Det er for lenge til neste års statsbudsjett.

SRHR-nettverket ber derfor om en **målettet økning på 100 millioner kroner til SRHR-formål i 2026**.

Midlene bør ikke komme på bekostning av bistand, og det er særlig viktig å skjerme poster som allerede bidrar til å støtte oppunder SRHR-målene, herunder helse, utdanning og menneskerettigheter.

Dette er et relativt moderat, men viktig tiltak som kan bidra til å opprettholde kritiske tjenester som er under akutt press, og som tydelig vil vise at Norge mener alvor med den urokkelige støtten til SRHR, likestilling og skeives rettigheter.

Prioriteringer for økt innsats

Den økte finansieringen bør rettes mot områder der behovene er størst, og hvor risikoen for tilbakeslag er særlig høy:

1. Ungdoms SRHR (10–19 år)

Ungdom (og spesielt tenåringsjenter) er blant de hardest rammede av bortfall av tjenester og økt

motstand. Innsatsen må målrettes mot denne gruppen, både gjennom bedre tilgang til tilpassede tjenester og styrket kunnskap og etterspørsel.

2. Familieplanlegging og tilgang til tjenester

Tilgang til prevensjon, inkludert nødprevensjon, og trygge aborttjenester er i flere land betydelig redusert. Midler bør bidra til å sikre tilgjengelighet, særlig i sårbare kontekster, for eksempel der befolkningen rammes av konflikt og klimakriser.

3. Helhetlige tiltak for tilgang og etterspørsel

For å oppnå effekt er det ikke tilstrekkelig å øke tilbudet alene. Norge må gjøre en innsats for å styrke tiltak som kan øke etterspørselen. Mange vegrer seg for å bruke prevensjon og seksuelle og reproduktive helsetjenester på grunn av manglende kunnskap, desinformasjon, negative holdninger og restriktive normer. Erfaring og forskning viser behov for en integrert tilnærming som inkluderer:

- styrking av ungdomsvennlige helsetjenester og opplæring av helsepersonell
- kobling mellom skole, helsetjenester og informasjonstilbud
- investering i holdningsendring og kunnskap i lokalsamfunn, inkludert helhetlig seksualitetsundervisning (CSE)
- støtte til ungdomsledede organisasjoner og lokale rettighetsaktører

4. Beskyttelse av særlig utsatte områder og aktører

Det må sikres finansiering til innsatsområder som er under politisk press, og hvor resultater ofte er langsiktige og ikke fullt ut målbare på kort sikt – særlig arbeid med normendring, etterspørsel og rettighetsbygging. Grasrotarbeid blir svært viktig fremover, og støtte til sivilsamfunnsaktører som opplever innskrenket handlingsrom. I støtten til sivilsamfunn bør Norge ha et spesifikt fokus på å løfte ungdomsorganisasjoner, kvinneorganisasjoner, og aktører som arbeider for skeives rettigheter.

Norge har over tid vært en stabil og tydelig forkjemper for SRHR. I dagens situasjon, hvor rettigheter ikke bare neglisjeres, men aktivt motarbeides, er behovet for norsk lederskap større enn på lenge.

En økning på 100 millioner kroner i revidert nasjonalbudsjett 2026 vil være et konkret og troverdig uttrykk for dette lederskapet. Økningen kan være et oppspill mot en enda tydeligere markering av norsk lederskap i det ordinære statsbudsjettet for 2027.

Lykke til med budsjettforhandlinger.

På vegne av Det internasjonale SRHR-nettverket, med organisasjonene listet under.

KFUK-KFUM Global

Fokus

Plan

Redd Barna

Kirkens Nødhjelp

SAIH

Sex og politikk

FRI

Om Det internasjonale SRHR-nettverket

Det internasjonale nettverket for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) er et nettverk av norske organisasjoner og enkeltmedlemmer, med formål å fremme seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Nettverket har et entydig fokus på globale utfordringer.

